

АЛЕКСАНДЪР ПУШКИН

ЕСЕН (1833)

Превод от руски: Мария Шандуркова, 2014

chitanka.info

*„Какво ли не влиза тогава в
заспалия ми ум?“*

Держави

Н

I

*Октомври е дошъл – гората разпилява
последните листа, от клоните летят;
навява есен хлад и пътят се сковава.
Клокочейки тече зад мелница поток,
вирът е замразен; съседът ми тогава
в полето тръгва пак със пушката за лов,
посевите да пази от ловните забави,
събужда кучи лай заспалиите дъбрави.*

II

*Сега е мой сезон: не любя пролетта;
тя скучна е за мен; от кал и смрад съм болен;
кръвта шуми; в ума и в чувствата тъга.
Във зима лоша, зла, живея по-доволен,
обичам ѝ снега; под поглед на луна
как плъзгам се с шейна с другарката на воля,
в самурена яка, загрята с въздух свеж,
ръката ви държи, трепери с плам горещ!*

III

*Тъй весело е, ти, обут с кънки железни,
летиш по огледало гладко на река!
А празниците зимни със тревоги звездни?
Почитаме със чест, потъваме в снега,*

на жителите от бърлоги не е лесно,
скучаят мечките. Нима ний век така
ще се пързалиме в шейни с Армиди млади
и нищо зад прозорци топли да не правим.

IV

Ох, лято чудно си! Как бих те любил аз,
но не във зной, във прах, с мухите и комари.
Способностите губи моята душа,
измъчваш ни, като полята сме страдални;
от засуха, ний търсим свежест в този час
и други мисли няма в нас, а само жалим
за зима, за старицата със вино, с млин,
за неин помен ние сладолед държим.

V

А дните късни в есента най-често мърмят,
но те за мене мили са, читател скъп,
със красотата тиха, с блясъка им мъдър.
Тъй нелюбимото дете в семеен кът
към себе си привлича ме. Не съм ви лъгал,
в сезона неин аз щастлив съм всеки път,
тя с добрини е пълна; в любовта си скромна,
намирам нещо в нея от мечта свободна.

VI

Че ми харесва тя, как аз да обясня?
Тъй както пък на вас туберкулозна дева
понрави ви се с чар. Очакваща смъртта,
тя, бедната, без ропот и без гняв склонена,
с увяхваща усмивка вече на уста;
от гробен зов и зейнал трап не е смутена;
в лицето ѝ играят пъстри цветове.
Тя още жива е, сега, но утре – не.

VII

*Спокойно време! За очите си чаровно!
Така приятна си прощална красота –
обичам пищното увяхване природно,
облагрени гори със златните листа,
с дъх свеж шепти във сенките им вятър волен,
и пенят се мъгли, покрили небеса,
и кратък слънчев лъч, слани незакъснели,
и бури зимни във далечините бели.*

viii

*И с всяка есен аз отново пак цъфтя;
че руски студ за мойто здраве е полезен;
и любя пак бита и простите неща:
редовно идва сън, гладът и той железен;
игрива, радостна в сърцето е кръвта,
желания кипят – аз пак щастлив съм, весел,
и чувствам пак живота в мене органично,
(но моля да простите мойта прозаичност).*

ix

*И водят кон към мен; в широките полета
размахва грива той, с ездача си лети,
и ясен звук разнасят бляскави копита,
в премръзнал дол ледът се цепи и звъни.
Угасва кратък ден, в камината зарита,
играе огън пак – ту в ярки светлини,
ту тлее като жар – а аз край него сядам
чета и мислите в душата си подкладам.*

x

*Забравям за света и в сладка тишина
понасям се във моя сладостна омая
и ме пробужда поетична светлина:
душата стегната в лирическа забрава,
трепти, звучи и търси, както във съня,
да бликне най-накрая волната изява –*

*и ето ги пред мен във призрачни черти,
познайници дошли от моите мечти.*

XI

*И мислите в главата пълни са със сила,
и леки римите насреща им текат,
и пръстите стремят се към перо и книга,
минути – стихове свободно се редят.
Тъй кораб дремещ неподвижно си почива,
но в миг! – матросите се впускат и пълзят
горе, долу – платната пълни с вятър волен;
и пори колосът, сече вълни огромни.*

XII

Плава. Къде да отплаваме?...

.....

.....

Превод: октомври-ноември-декември 2014 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.